

คำชี้แจง

การใช้บทเรียนสำเร็จรูปประกอบรูปภาพ
เรื่อง การพัฒนาการอ่านจับใจความ
สาระความรู้พื้นฐาน วิชาภาษาไทย
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

หลักการเรียนรู้

๑. นักศึกษาศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ในบทเรียนให้เข้าใจ
๒. นักศึกษาทำแบบทดสอบความรู้ก่อนเรียน
๓. นักศึกษาศึกษาเรียนรู้เนื้อหาในบทเรียนไปที่ละกรอบ ทำกิจกรรมในแบบฝึกทักษะ และตอบคำถามท้ายกรอบ หากตอบผิดให้กลับไปเริ่มต้นใหม่ ข้อสำคัญนักศึกษาต้องไม่เปิดดูคำตอบก่อน
๔. เมื่อจบบทเรียนให้ให้ทำแบบทดสอบหลังเรียนเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนเรียนเพื่อประเมินตนเอง ผู้ได้คะแนนร้อยละ ๘๐ ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน
๕. เมื่อนักศึกษามีปัญหาข้อสงสัยในการเรียนรู้ให้ขอคำแนะนำจากครูผู้สอน

จุดประสงค์การเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในการอ่านจับใจความได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. ผู้เรียนสามารถอ่านและเขียนในการจับใจความได้
๒. ผู้เรียนสามารถสะกดยคำการอ่านใจความได้
๓. ผู้เรียนสามารถเขียนประสมคำการอ่านใจความได้

แบบทดสอบก่อนเรียน

คำชี้แจงให้นักศึกษา ✕ คำตอบที่ถูกต้อง

๑. การอ่านจับใจความหมายถึงอะไร
  - ก. การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่องหรือหนังสือ
  - ข. การอ่านเพื่อตีความ
  - ค. การอ่านเพื่อให้อ่านหนังสือออก
๒. ความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านตามตัวหนังสือที่เขียนไว้คือความหมายของระดับความเข้าใจใด
  - ก. ระดับความเข้าใจข้อเท็จจริง
  - ข. ระดับความเข้าใจขั้นตีความ
  - ค. ระดับความเข้าใจขั้นประเมินค่า
๓. ความสามารถในการประเมินค่าสิ่งที่ผ่านมาโดยอาศัยความรู้คือความหมายของระดับความเข้าใจใด
  - ก. ระดับความเข้าใจขั้นตีความ
  - ข. ระดับความเข้าใจขั้นประเมินค่า
  - ค. ระดับความเข้าใจขั้นตีความ
๔. ระดับขั้นตีความหมายถึงอะไร
  - ก. ความเข้าใจโดยอาศัยการสรุปความ
  - ข. ความเข้าใจโดยอาศัยการตีความ แปลความหมายจากเรื่องที่อ่าน
  - ค. ถูกทุกข้อ
๕. ข้อใดไม่ใช่ขั้นการเตรียมความพร้อมในการอ่าน
  - ก. ฝึกจำคำต่างๆ
  - ข. ฝึกเขียนคำต่างๆ
  - ค. ฝึกอ่านเป็นวลี
๖. ข้อใดไม่ใช่ขั้นตอนการสร้างคำศัพท์
  - ก. ฝึกอ่านคำ
  - ข. ฝึกการหาความหมายของคำ

๗. ข้อใดเป็นขั้นการใช้เครื่องช่วยอ่าน
- ก. ฝึกการใช้บริบท
  - ข. ฝึกให้ดูส่วนต่างๆของหนังสือ
  - ค. ฝึกจำคำต่างๆ

๘. ข้อใดเป็นขั้นการใช้เครื่องช่วยอ่าน
- ก. ฝึกจดบันทึก
  - ข. ฝึกอ่านเป็นวลี
  - ค. ฝึกพิจารณาบทความ

๙. การอ่านจับใจความมีกี่ประเภท
- ก. 1 ประเภท
  - ข. 2 ประเภท
  - ค. 3 ประเภท

๑๐. ข้อใดไม่ใช่ประเภทของการอ่านจับใจความ
- ก. การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวม
  - ข. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ
  - ค. การอ่านตีความ

กรอบที่ ๑ การอ่านจับใจความ

ความหมายของการอ่านจับใจความ

ครู : สวัสดีค่ะนักศึกษา
วันนี้เราจะเรียนเรื่องการ
อ่านจับใจความ?

คำถาม : การอ่านจับใจความสำคัญหมายถึงอะไร

เฉลย

การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระ
ของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็น
ส่วนใจความสำคัญและส่วนขยายใจความสำคัญ
ของเรื่อง

รัฐภูมิ : การอ่านจับใจความ คือ การอ่านที่มุ่งค้นหา
สาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วน
ใจความ สำคัญและส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง

กรอบที่ ๒ ความหมายของระดับความเข้าใจ
ข้อเท็จจริง

รัฐภูมิ : คุณครูครับระดับความเข้าใจ
ข้อเท็จจริงหมายความว่าอย่างไรครับ

คำถาม ระดับความเข้าใจข้อเท็จจริงหมายถึงอะไร

ครู : ระดับความเข้าใจ
ข้อเท็จจริงหมายถึง
ความเข้าใจเนื้อเรื่อง

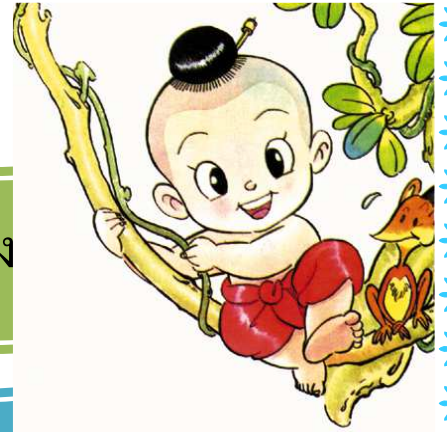

กรอบที่ ๓ ความหมายของระดับความเข้าใจขั้น
ข้อเท็จจริง

ขวิญญูมา : แล้วระดับความเข้าใจ
ขั้นตีความหมายถึงอะไรคะ

คำถามระดับความเข้าใจขั้นตีความหมายถึง

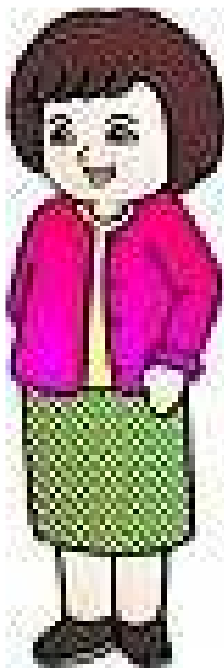

เฉลย หมายถึง ความเข้าใจโดยอาศัยการสรุปความ
ตีความและแปลความหมายจากเรื่องที่สามารถ
ได้อ่านได้

ครู : ระดับความเข้าใจขั้น
ประเมินค่า คือ
ความสามารถในการ
ประเมินค่าสิ่งที่ผ่านมา
โดยอาศัย ความรู้ และ
ประสบการณ์ของผู้อ่าน

กรอบที่ ๔ ความหมายระดับความเข้าใจขั้นประเมินค่า

พินดา : ระดับ
ความเข้าใจขั้น
ประเมินค่า
หมายถึงอะไร

คำถาม : ระดับความเข้าใจ
ขั้นประเมินค่าหมายถึงอะไร

เฉลย : คือความสามารถในการประเมินค่าสิ่งที่ผ่านมา
โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ของผู้อ่านพิจารณา
ตัดสิน

ครู : ระดับความเข้าใจขั้นประเมิน
ค่า คือ ความสามารถในการ
ประเมินค่าสิ่งที่ผ่านมาโดยอาศัย

กรอบที่ ๕ ขั้นตอนการอ่านฝึกทักษะ
การอ่านจับใจความ

ครู : นักศึกษาการอ่านมีแนวทาง
ที่จะปฏิบัติ คือ การเตรียมความ
พร้อมในการอ่านคือ

ขั้นการเตรียมความพร้อมในการอ่านนักศึกษาฝึกใช้ท่าทาง
ปฏิบัติตนในการอ่านในใจอย่างถูกต้อง

๑. ฝึกอ่านแบบเคลื่อนสายตา
๒. ฝึกจำคำต่างๆ
๓. ฝึกอ่านเป็นวลี
๔. ฝึกอ่านแบบเจาะจง
๕. ฝึกอ่านข้ามคำ

ขั้นการสร้างคำศัพท์

ครู : การสร้างคำศัพท์มีวิธีการฝึกคือ

๑. ให้ฝึกการใช้คำ
๒. ฝึกการใช้ร่องรอยที่เห็นได้
๓. ฝึกการหาความหมายจากส่วนของคำ
๔. ฝึกหาคำที่มีหลายความหมาย
๕. ฝึกการหาความหมายจากพจนานุกรม
๖. ฝึกการจดบันทึกรวบรวมคำ
๗. การวัดและการประเมินผลโดยใช้วิธีการวัดผล

จากความสนใจในการอ่าน

ขั้นการใช้เครื่องช่วยอ่าน มีการฝึกดังนี้ค่ะ

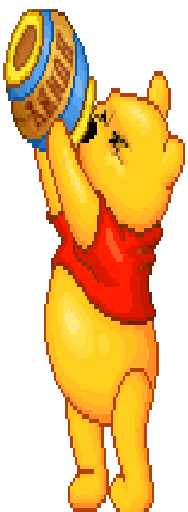
๑. ฝึกให้ดูส่วนต่างๆของหนังสือ
๒. ฝึกพิจารณาบทความ
๓. ฝึกการอ่านโดยจดบันทึกความรู้
๔. ฝึกให้ใช้ส่วนต่างๆของหนังสือ

ขั้นการหาความคิดหลัก

ขั้นนี้เป็นการฝึกหาประเด็นสำคัญของเรื่อง

โดยการอ่านความสำคัญของแต่ละย่อหน้าค่ะว่า

ส่วนใดเป็นข้อเท็จจริงและส่วนใดเป็นข้อคิดเห็น

ครู : ขั้นการหาข้อเท็จจริงและ
ข้อคิดเห็นขั้นนี้เป็นการฝึกอ่านแล้ว
วิเคราะห์ให้

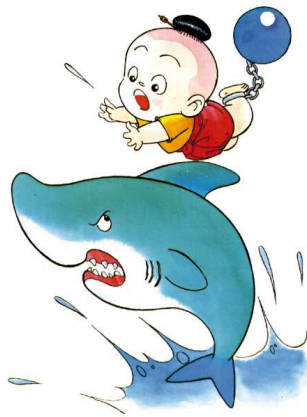

ขั้นการอธิบายความและการหาข้อสรุป

ขั้นนี้จะให้นักศึกษาฝึกทำความเข้าใจในคำอธิบายความของผู้เขียนว่ามีความคิดเห็นหรือรายละเอียดอย่างไร

ขั้นการอ่านสู่การเขียน

ขั้นนี้จะให้นักศึกษาฝึกจดบันทึกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านแล้วเรียบเรียงข้อความให้สละสลวยด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

คำถาม : ขั้นตอนเป็นการให้
นักศึกษาจดบันทึกใจความสำคัญ
เรียบเรียงเป็นภาษาของตนเอง

เฉลย
ขั้นการอ่านสู่การเขียน

กรอบที่ ๖ ประเภทของการอ่านจับใจความ

ครู : ครูจะอธิบาย
ให้ฟังต่อไปค่ะ

อณพ : ครูรับการอ่าน
จับใจความมีที่ประเภท
ครับ

การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่อง

มี 2 ลักษณะคือ

➔ การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวม
เป็นการอ่านเพื่อความเข้าใจเนื้อหาที่สำคัญ
ของข้อความหรือเรื่อง เพื่อให้มองเห็นถึงความ
สัมพันธ์ของรายละเอียดต่างๆ

➔ การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ
เป้าหมายการอ่านเพื่อทำความเข้าใจ
ความสำคัญของข้อความ

หลักสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญ
เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ใน
การอ่าน มีทักษะในการอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง
สามารถถ่ายทอดความรู้สึกจากเรื่องที่อ่าน
สามารถจับใจความสำคัญ คิดเชิงวิจารณ์และ

คำถาม : การอ่านจับใจความมีกี่ประเภท

เฉลย การอ่านจับใจความมี ๒ ลักษณะ

๑. การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวม
๒. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ

จุดมุ่งหมายของการอ่านเพื่อจับใจความ

1. เพื่อให้นักศึกษาอ่านและจับใจความสำคัญได้
2. ผู้อ่านสามารถบอกรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้
3. อ่านเพื่อปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำแนะนำ
4. ฝึกการใช้สายตา
5. อ่านเพื่อให้สรุปหรือย่อได้ว่าเรื่องที่อ่านนั้นเกี่ยวกับอะไร
6. อ่านแล้วสามารถคาดการณ์ทำนายว่าเรื่องที่อ่านนั้นจะ

ลงเอยไปในรูปแบบใด

7. อ่านและทำรายงานย่อได้
8. อ่านเพื่อหาความจริง

แบบทดสอบหลังเรียน

คำชี้แจงให้นักศึกษา ✕ คำตอบที่ถูกต้อง

๑. การอ่านจับใจความหมายถึงอะไร
  - ก. การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่องหรืหนังสือ
  - ง. การอ่านเพื่อตีความ
  - จ. การอ่านเพื่อให้อ่านหนังสือออก
๒. ความเข้าใจเนื้อเรื่องทีอ่านตามตัวหนังสือที่เขียนไว้คือความหมายของระดับความเข้าใจใด
  - ก. ระดับความเข้าใจข้อเท็จจริง
  - ง. ระดับความเข้าใจขั้นตีความ
  - จ. ระดับความเข้าใจขั้นประเมินค่า
๓. ความสามารถในการประเมินค่าสิ่งที่ผ่านมาโดยอาศัยความรู้คือความหมายของระดับความเข้าใจใด
  - ก. ระดับความเข้าใจขั้นตีความ
  - ข. ระดับความเข้าใจขั้นประเมินค่า
  - ค. ระดับความเข้าใจขั้นตีความ
๔. ระดับขั้นตีความหมายถึงอะไร
  - ก. ความเข้าใจโดยอาศัยการสรุปความ
  - ข. ความเข้าใจโดยอาศัยการตีความ แปลความหมายจากเรื่องทีอ่าน
  - ค. ถูกทุกข้อ
๕. ข้อใดไม่ใช่ขั้นการเตรียมความพร้อมในการอ่าน
  - ก. ฝึกจำคำต่างๆ
  - ข. ฝึกเขียนคำต่างๆ
  - ค. ฝึกอ่านเป็นวลี
๖. ข้อใดไม่ใช่ขั้นตอนการสร้างคำศัพท์
  - ก. ฝึกอ่านคำ
  - ข. ฝึกการหาความหมายของคำ
  - ค. ฝึกอ่านใช้บริบท

๗. ข้อใดเป็นขั้นการใช้เครื่องช่วยอ่าน

- ก. ฝึกการใช้บริบท
- ข. ฝึกให้ดูส่วนต่างๆของหนังสือ
- ค. ฝึกจำคำต่างๆ

๘. ข้อใดเป็นขั้นการใช้เครื่องช่วยอ่าน

- ก. ฝึกจดบันทึก
- ข. ฝึกอ่านเป็นวลี
- ค. ฝึกพิจารณาบทความ

๙. การอ่านจับใจความมีกี่ประเภท

- ก. 1 ประเภท
- ข. 2 ประเภท
- ค. 3 ประเภท

๑๐. ข้อใดไม่ใช่ประเภทของการอ่านจับใจความ

- ก. การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวม
- ข. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ
- ค. การอ่านตีความ

เฉลย

๑. ก

๖. ก

๒. ก

๗. ข

๓. ข

๘. ก

๔. ก

๙. ข

๕. ข

๑๐. ก

บรรณานุกรม

เยาวลักษณ์ ชาติสุขศิริเดช. อ่านให้เป็น เขียนให้ถูก. กรุงเทพฯ :
บริษัทอักษรเจริญทัศน์ จำกัด. ๒๕๔๗

